

El laberint barceloní

Les detencions de Nou Barris, lluny de constituir un apartat més dins la crònica de successos, indiquen la presència de moviments juvenils alternatius. Tanmateix no són els únics: hi ha tot un univers de petits grups, dispersos, però molt actius, que sobreviuen i actuen a la Barcelona de la modernitat i l'olimpisme.

Ramon Aymerich

S'ha acabat això de posar-se guapo per anar a la disco. Copito puja, Pitita baixa. Ara, quan els moderns ballen sevillanes, el personal més jove ha decidit endreçar el mirall i tornar al carrer. Prendre's unes birres, escoltar Kortatu; en tot cas, no quedar-se sol amb el Narcís. I, com sempre, evitar els «maderos». El carrer és dur i els de Nou Barris ho saben. Potser per això, no n'hi ha prou de trobar-se: cal organitzar-se.

No podem parlar, tanmateix, d'un associacionisme «clàssic» a Barcelona: la seva presència es manifesta a través d'una constel·lació de grups i entitats, moltes vegades amb l'únic referent comú com és el fet de reunir-se en un bar determinat. Hi trobem llibertaris i independentistes, des de *punks* fins a

missatgers. Tanmateix, les etiquetes sobren i som ben lluny d'imaginar una ciutat dividida en bandes.

«Tot allò de les 'tribus' ha fet més mal que altra cosa —explica Lassi, llargues patilles, passat *skin*, ara militant a l'independentisme—. És un invent de la premsa. Cada vegada que hi ha un conflicte, es recorre al tema de la rivalitat entre *punks* i *skins*, sense entrar a parlar del veritable problema». I és que, veritablement, una vegada marcida la revolta del *punk*, el miratge de la modernor no sembla pas interessar ningú; queda, això sí, la part més enlluernadora, la de l'èxit i la ce-

lebritat, però això ja és patrimoni de la gent que freqüenta l'Up&Down o l'Otto Zutz.

En tot cas, les reticències amb la premsa te les trobes a cada passa. La gent en va farta de manipulacions: «Els periodistes aneu de *buitres*». Quan vàrem ocupar la casa del carrer Torrent de l'Olla —explica un membre de

l'extingit «col·lectiu *squat*»— van venir fins i tot els de *Lecturas* a fer fotos; estaven més pendents de la cara que fèiem que no pas del problema dels locals».

Potser per aquesta raó, als fanzines barcelonins, si més no els que han apa-

Els ateneus populars són el secret del potent moviment juvenil.

L'ESCOT

ARA POT VEURE EN LA SEUA
VERSIÓ ORIGINAL LA
PEL·LÍCULA BASADA EN EL
GRAN ÈXIT DE LA NOVEL·LA
ERÒTICA CATALANA

«PER A MARTA ELS HOMES EREN
COM MOCADORS DE PAPER:
UTILITZAR I LLANÇAR»

CINEMA AVENIDA

Sessió de les 10,50, en català
Av. Antic Regne de València, 20
València

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

NECESSITA

CAP DE PREMSA I DIRECTOR DEL BUTLLETÍ INTERN DE L'ENTITAT

Requerim:

- **Experiència acreditada.**
- **Coneixement del català escrit.**
- **Preferible, amb vehicle propi.**

**Interessats, envieu requisits
a l'apartat de Correus 941
46080-VALENCIA**

regut d'un parell d'anys ençà, al costat dels tradicionals articles sobre música, cada vegada és més freqüent la qüestió de la contrainformació. Un terme que semblava oblidat, però que esdevé essencial per als moviments: «cal controlar la informació, si no ho fas, t'arrisques que surti tot deformat».

De barra en barra

Un dels fets que crida més l'atenció és el paper, cada vegada més important, que han adquirit els bars com a lloc de trobada i organització de determinats sectors. **Carlos Azagra**, un dels dibuixants més hàbils a l'hora de retratar tot aquest univers dins el còmic, ho afirma clarament: «Penso que al voltant d'un parell de cerveses es poden fer coses molt importants. Particularment, jo vinc sovint al Rivolta. És l'únic lloc de Barcelona on encara pots trobar els teus col·legues i fer petar la xerrada. Tota la resta són bars moderns, on la veritat és que no em trobo massa a gust. Abans encara hi havia el Cafè Voltaire, però el van tancar».

De fet, ningú no pot negar la importància que, en determinades lluites, han tingut locals com el Cafè Voltaire, el Rivolta, el Canastos o el Max's Bar. Potser per aquesta raó, els sectors més combatius-alcohòlics van decidir, ara farà un any i mig, de crear el PGB —Partido de la Gente del Bar. Una agrupació del tot informal, inspirada en experiències angleses similars, i que tenia per objectiu unificar les diferents penyes i bandes de la ciutat. Després d'uns inicis discrets a Santa Coloma, el PGB saltà a la resta de Barcelona i tingué un paper destacat en la campanya anti-OTAN. Fou a través d'aquesta agrupació que es portà a terme l'activitat de tots aquells que no se sentien representats en les organitzacions polítiques clàssiques.

A hores d'ara, el PGB no solament ha iniciat una feliç expansió —comença a créixer a Euskadi— sinó que ha tornat a baixar a l'arena pública tot participant en la campanya electoral per l'Ajuntament de Barcelona. És clar que, el seu candidat, el goril·la albi «Floquet de Neu», supera en popularitat la resta d'oponents i exemplifica a la perfecció l'opinió que aquests sectors tenen de les institucions.

Libertaris en acció

Si els independentistes —potser el sector més clarament definit ideològicament— continuen mantenint una estructura territorial absolutament dis-

persa i variable, els llibertaris es disposen, el proper mes de juny, a celebrar el X Aniversari d'Ateneus a Barcelona. Deu anys, tanmateix, amb alts i baixos: de l'eufòria inicial a la divisió i al silenci posterior. Hi ha, és clar, excepcions. L'Ateneu Llibertari de Gràcia n'és un, el de Poble Sec, un altre. Més discrets han estat els de Poble Nou i el de Santa Coloma. En aquests moments, però, l'empenta llibertària ha permès obrir-ne un de nou a Cornellà —sorgit com a fruit d'una ocupació— i hi ha intents seriosos de tornar a engegare el de Sants.

En aquesta nova etapa del moviment llibertari intervenen molts factors. Un d'ells, cabdal, ha estat l'aparició de *La Lletra A*, una revista editada inicialment a Reus, però que la tardor passada obrí nova redacció a Barcelona. També l'activitat de grups com Ikaria —anarcoindependentistes— o Contracorrent, molt actius en l'edició de pamflets antiautoritaris. Cal no oblidar tampoc els sindicats, però com explica **Juan Anton** —d'Ikaria—, «les organitzacions clàssiques van de baixa. Allò que és decisiu és l'afluència —d'uns mesos ençà— de gent molt jove als ateneus. Si féssim una piràmide d'edats, veuríem que dels vint-i-cinc als trenta hi ha una absència total de gent».

Aquesta fusió entre vella i nova militància és palesa a Ateneus com el de Gràcia, on darrerament s'ha produït un reviscolament de les activitats; la darrera d'elles, una exposició i uns debats sobre els Fets de Maig del 37. «La gent que ara participa en l'Ateneu té una concepció molt oberta i senzilla del que és l'acràcia —explica **Toni**, un veterà del local—; una vegada acabada la moda de les bandes juvenils, el personal sembla tenir molt clar que el que queda és muntar coses i sobreviure».

«Ara bé —continua— no a tot arreu és així. Cada ateneu té les seves peculiaritats. Tot depèn del barri on et mous, i de la tradició associativa que s'arrossega. En aquest sentit, Gràcia sempre ha permès aquest tipus d'enteses».

Casals de joves: incerta glòria

¿Bars, ateneus, ocupació de locals? ¿Que dimonis fan els Casals de Joves? ¿On són? La ciutat compta amb trenta-un casals, i prop de set anys de funcionament. Però, tot cal dir-ho, la majoria de gent els rebutja. Parlen d'excessiu control per part de l'Ajuntament, i que, a cada intent de gestió, els joves desborden l'estret marc del casal, etc.

«Home, la veritat és que això depèn de l'actitud dels animadors —puntuatza **Jordi**, de Prosperitat—. Hi ha gent que es dedica a obrir el local i tancar-lo, semblen tenir molta vocació pel funcionariat. Perquè les coses tirin endavant, no en tens prou amb les set hores oficials. Cal anar als bars, parlar amb la gent, oferir-los el local i les peles».

Cada Casal rep una dotació mensual de 50.000 ptes, més alguna partida per infraestructura. Però la veritat és que les peles arriben tard i malament. L'altre problema és el de l'espai: molt sovint el local no ultrapassa els 60-70 metres quadrats. «Mentre ens moguem amb aquesta precarietat, no podrem mai fer grans coses —afegeix **Jordi**—. Ara bé, s'ha d'intentar que siguin els mateixos joves els qui decideixin què es fa amb les poques peles que arriben». En el cas concret de Prosperitat, les darreres dotacions pressupostàries s'han dedicat íntegrament a pagar les fiances dels detinguts al Max's Bar.

Tanmateix, aquest exemple no és generalitzable a la resta de casals. «Personalment estic en contra de tota la història dels casals, de provocar l'associacionisme a la valenta —puntuatza **Gonzalo**—. Si aquí a Nou Barris funcionen, és perquè els animadors actuen amb estreta consonància amb la resta d'entitats del barri. La prova és que ara ocupen tres plantes d'un edifici i hi hem ajudat tots».

Gonzalo és membre de l'Ateneu Popular Nou Barris i un dels responsables de *La Cabra*, una publicació a mig camí entre la revista i el fanzine. «Quan vam començar, *La Cabra* era la típica revista 'progre', amb informacions sobre feminisme, solidaritat amb el tercer món, etc. Amb la incorporació de nova gent, la influència dels fanzines s'ha fet notar tant en l'estètica com en el contingut».

Nou Barris: ¿punt de partida?

El particular itinerari seguit per *La Cabra* sembla exemplificar a la perfecció la història del moviment associatiu a la zona. «De fet, l'Ateneu és una història que porta més de deu anys al darrera; sorgeix directament de les primeres lluites veïnals de la transició. Després de molts daltabaixos, ara ho gestionem una colla de grups diversos —des de *La Cabra* fins a un grup de Diables i un llarg etcètera».

Sebas pertany al grup de Diables i és la història vivent de l'Ateneu. «De sempre vàrem intentar dotar-lo d'un funcionament autogestionari. Ara, una

vegada l'ajuntament ha realitzat les reformes necessàries per tal de fer-lo més habitable, demana controlar-lo. Suposo que estem a punt d'arribar a alguna mena de conveni que ens permeti mantenir tot el procés».

Ateneu popular, casal de joves, associació de veïns i una infraestructura de locals —això sí, aconseguits després d'una pila de lluites i mobilitzacions— són alguns dels secrets del potent moviment juvenil de la zona. «Jo crec que

qüestió de mesos. «Jo et podria dir que són prop de tres-cents els joves que treballen en algun tipus d'activitat al barri. Gent sense una ideologia concreta: allò que els lliga és un profund sentiment antimilitarista i una consciència antirepressiva». Les xifres aportades no són cap exageració. Durant les setmanes de mobilització pels detinguts, les assemblees realitzades han comptat sempre amb la presència de més de cent cinquanta persones. Ha estat pràctica-

El moviment associacionista s'aglutina al voltant dels ateneus populars dels barris.

tot va canviar —explica **Gonzalo**— el dia que un grup de gent va fer la proposta de portar a La Polla Records per la Festa Major. D'això farà tres anys, i quasi ningú no els coneixia. Després, es va portar Eskorbuto, i des d'ací també va sorgir tota la història de l'Euskal Rock».

A partir d'aquells moments l'activitat juvenil va desenvolupar-se vertiginosament. Al costat de la *Cabra* van aparèixer fanzines com *La Oruga* —que organitza també concerts— o *Solo para locos*, grups musicals com *Últimos de Cuba* o *Antimanguis*, bars com Canastos o el Max's Bar. «Tot això, juntament amb l'existència de locals —segueix **Gonzalo**—, ha fet que molts grups de la ciutat s'instal·lin en determinats moments ací; és el cas de la PUAJ (Plataforma Unitària Antirepressiva Juvenil) o dels mateixos Mili-KK. D'altra banda, com que el centre es va fer intransitable, la gent s'acostumà a pujar sovint al barri».

Que les coses anessin rodades va ser

ment tot el barri qui s'ha mogut pels seus detinguts.

A hores d'ara el desenllaç del judici és una incògnita. Els diversos testimonis aportats han mostrat les contradiccions d'unes detencions tan dubtoses com esperades. En aquest sentit, les declaracions d'un policia on es lligava els joves de Nou Barris amb la delinqüència no han fet més que confirmar l'estranya sensació que, darrere les detencions, no hi ha res clar.

«Al barri hem notat un creixement en el consum d'heroïna, i això ens preocupa, evidentment. Però les detencions no tenen res a veure amb això. Han agafat justament alguns dels elements més actius al barri. Però, tot i que no podem ser excessivament optimistes, tenim la certesa que això no ens aturarà».

Pel que tothom explica, per conèixer la història dels moviments juvenils a Barcelona, cal passar abans per Nou Barris. Tant de bo que ningú no ho espatlli. □